

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

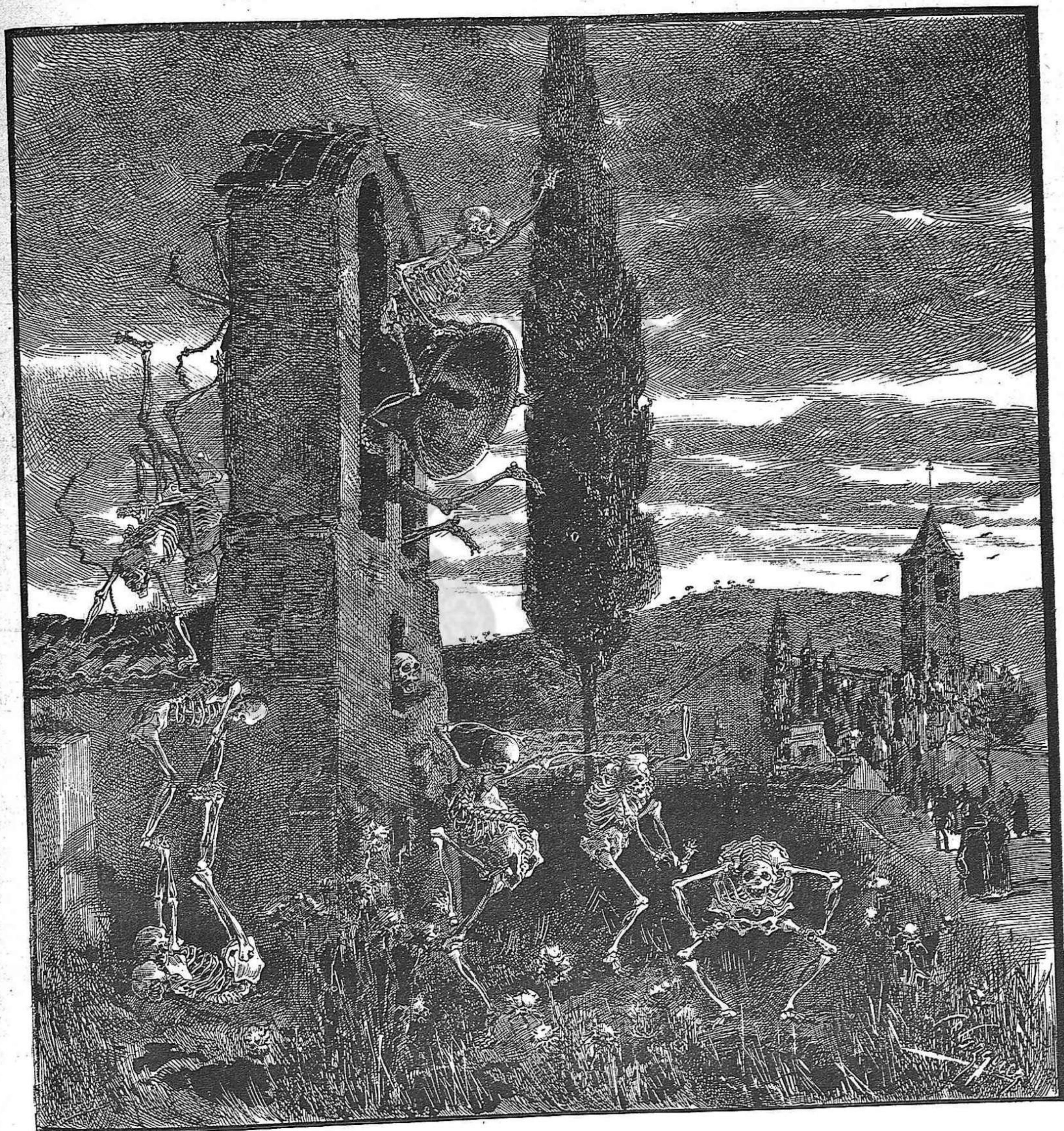
Aquest número, 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga, BARCELONA

PREU DE SUSCRICIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pes- setas 1'50.—Cuba y Puerto-Rico. 2 — Estranzer. 2'50.

LO DIA DELS MORTS. ALEGORIA (per NICANOR VAZQUEZ).

Lo cel encipo'at resta;
la campana dona 'l vol...

Pèls difunts, dia de festa;
pèls vivents, dia de dol.

UN RECORT ALS NOSTRES MORTS.

A tots los que ab son talent literari ó artístich, honraren las páginas de nostra publicació, deixant en ellas espurnas de son geni y recorts eterns de la seva amistat, que no ha pogut rompre la mort y que may lo temps ab son alé destructor lograda esborrar;

Als amichs de l'ànima, qual companyia hem perdut pera sempre;

LA CAMPANA DE GRACIA dedica avuy, com cada any, sa primera paraula, satisfent aixís un deute de agraïment, que ha de subsistir en tant que nostre cor aleni.

¡Descansin en pau!

LA REDACCIÓ.

LOS MORTS DEL ANY.

Lo mon es un inmens cementiri. Y 'l mon polítich no pot ser de distinta naturalesa que 'l mon físich. Per tot arréu ocorren defuncions... y algunas per cert ben impensadas.

Tal hi há que estava gras y sa, destilant salut per tots los poros, y á lo millor sentim á dir:

—¿Saben tal personatje? ¿Saben tal idea? ¿Saben tal institució? Donchs ja es á fer malvas. Aquest mi'j dia s' ha ferit de plé á plé, y demá l' enterran.

Aixó succeheix per tot arréu, tant á Europa com á América. Y per altra part es molt útil que succeheixi. ¿Qué seria del progrés humá si algun dia arribés á paralisarse 'l funcionament de aquest inmens laboratorí ahont tot se transforma, ab major ó menor lentitut, pero á la seguida, renovantse las generacions, las costums, las aspiracions y las ideas? ¡Ah! Lo fástich acabaria per consumirnos.

No, no; ¡visca la mort, que després de tot la mort es lo germen de la vida!

Podria evocar un sens fi de elements que en lo decurs del any han pagat son tribut á aqueixa lley fatal é ineludible. Pero com la professó s' allargaria massa, ab gran perill de cansar al pacient lector, preferesch concretarme als tres morts, al meu entendre, més importants.

La primera de aqueixas grans defuncions ha ocorregut á América, la segona á Fransa, la tercera á Espanya.

Aném per parts.

¡Qui ho havia de dir que aquell imperi poderós, arre-

lat en las regións tropicals del nou continent havia de caure com un arbre ferit pel llamp!

Y no obstant, l' imperi del Brasil no va rebre 'ls temibles embats de la revolució. A la seva sombra, que alguns tenian per benéfica y regalada, lo progrés de las ideas tréya florida y anava desarrullantse com una vegetació de las més vividoras. Invertiatse las lleys de la botànica, en lloch de xuclarse l' arbre la vida de las plantas que á sos péus creixian, las plantas cada dia més robustas y vigorosas anavan apoderantse de la sava de aquell arbre centenari.

Al cap de algún temps tothom va adonarse de que l' imperi ho era sols de nom. L' arbre havia deixat de donar fruits.

¿Qué s' havia de fer? ¡Tallar-lo!
Y desaparequé com un somni aquella anacrónica institució, que apoyada més que en altra cosa, en la rutina, s' alsava en lo cor de la republicana América.

Havia de ser. Un imperi entre tantas Repúblicas no tenia rahó de existir.

Lo dol va despedirse á la rada de Río Janeiro, al embarcarse ab rumbo á Europa l' últim emperador del Brasil. Quan lo barco s' posava en moviment y comensava á ratillar las onas deixanthi marcada una estela, que prompte s' fonia al bellugueig de la líquida superficie, la remor de la máquina no tenia prou poder per ofegar l' eco de las músicas y 'l ressó de las campanas que proclamavan á un temps la mort de una institució caduca y 'l naixement de una nova República.

Lo poble recobrava la plena propietat de la seva soberania, y 'l mateix ex emperador, embargat de tristesa, havia de reconeixer que 'l poble del Brasil estava en lo seu dret. Havia fet tot lo imaginable pera retardar aquest aconteixement. També 'l malalt apura tots los remeys; pero contra la mort no n' hi val cap.

L' imperi del Brasil sucumbí de mort natural.

Á Fransa també s' ha celebrat durant l' any un enterro, digne rival del enterro de Carnestoltas.

¿Saben qui era 'l mort?

Lo bulangerisme.

Un rebrot bört del imperi: l' última esperansa dels reaccionaris: l' ideal dels enemichs de la República.

Lo desconcert y la lenitat dels governs radicals havian donat vida al monstro, que sense historia, sense mereixements, sense prestigis de cap classe havia arribat al extrém de reunir á son entorn, una poderosa opinió de descontents entremesclats de retrógrados de tots los pelatjes imaginables, posant en perill la existencia de la República.

¿Qui no recorda 'ls triunfos electorals de aquell héroe in:elis de café-concert?

Las multitudes l' admiravan: molts patriotas tenian posada en ell la més cega confiança, esperant ¡ilusos! que 'l dia menos pensat montaria á caball y del primer galop no pararia fins á Berlín.

En berlina 'ls hauria posat si s' descuydan una mica. Afortunadament, á l' hora oportuna, va desplegar-se per part del govern republicá l' energia necessaria, dictantse las disposicions convenientes encaminadas á demanar comptes estrets á aquell militar insubordinat que faltava descaradament á sos debers més rudimentaris y á aquell conspirador desenfrenat que perturbava 'l país continuament ab la seva conducta descarada.

—Escolti, ¿qui es aquest minyó que ha fet us de la paraula?

—¿Aquell?—'ns diu lo mort.—es la calavera més calavera que s' ha conegut en aquesta parroquia: un verdader gat dels frares. Desde qu' ell es aquí 'l cementiri es una vinya. A la quenta havia vist molts comedias y zarsuelas y sempre que vé á tom, ne diu algún bossí. Veuran, pòsinse á prop d' ahont ell balla: s' partirán de riure.—
Fémho aixís, que no hi perdrem res.

En Bullanga está walsant ab una difunta de molt bona presencia. Al compás de la orquesta, 'l jove tira requiebros á la seva balladora, entussiasmantla de tal modo, que aquesta acaba per dirli que té molta gracia.

—¡Hola!—replika en Bullanga:—

*Caballero de Gracia me llaman
y efectivamente soy así...*

Y segueix cubrint de floretas á la fulana que las acepta ab la mateixa rialleta que devia usar quan era viva.
L' orquesta para; tothom s' assenta per terra y de moment reyna tal silenci, que fins se sent lo murmurí del mar vehí.

—Animarse, companys—cria en Bullanga:—

*Así escuchando de la mar
el melancólico rumor...*

Ja s' disposa á buscar balladora pera l' americana que l' orquesta toca: deturémlo. Aquest home val la pena de tenirhi una entrevista.

—Senyor Bullanga...

—Servidor: ¿qué se li ofereix?

—Sembla l' amo vosté d' aquí

—Y ho soch: una especie de arcalde primer Quan era viu, feya de lampista; pero no hi ha que fixars hi.

*«Mantegayres coneix jo
més de quatre á Barcelona,
que ara portan la corona
de marqués al mocadó.»*

Y aquell general tant valent va fugir com una femella. Aquell dia 'l bulangerisme va morir... de por.

Lo que ha anat venint després no ha sigut sino la descomposició del cadáver, un foc de corrupció, una amensassa contra las membranas del nás y las mucosas del estómach.

La opinió ha desentranyat la monstruosa vida del difunt: ha tingut ocasió de apreciar sas traicions y sas infamias, no menos que la maldat dels seus instints: s' ha averiguat tot: lo que feya, lo que s' proposava, qui 'l feya ballar, qui l' impelia... fins s' han senyalat las caixas reaccionarias de ahont sortian aquellas fortas sumas de diners qu' escampava 'l bulangerisme, pera comprar conciencias y corrompre conviccions.

Y 'l cadávre, ha deixat de pudir, desde 'l moment que l' han colgat definitivament al péu del arbre de la República.

—¡Bon abono!—diuhen avuy los republicans francesos.

Y en efecte l' arbre republicá s' mostra cada dia més robust, més sa; més ufanós, més exuberant, y més plé de flors y de fruits, oferintse com un gran exemple á tots los pobles amants de la seva llibertat y gelosos de sostenirla y conservarla á despit de totas las contrarietats y de totas las malas tretas de sos pitjors enemichs.

Aquí á Espanya no s' tracta de un mort, sino de una morta.

¿Qui es aquesta?

La política conservadora.

Aquella política de palmeta y deixuplinas, que tant va ferosos parterir, que tantas molestias va causarnos, durant la Restauració, ha deixat d' existir, morint la infelís, á mans de sos mateixos pares.

No hi ha remey: lo país está ansiós de llibertat, está famolench de democracia, está sedent d' expansió, y fins aquells homes vanitosos que havian arribat á figurarse que 'l país no era res sentho ells tot, han acabat per resignarse incorrent en la més trista de totas las abdicacions.

¡Pobra política conservadora! ¿Qui t' ho havia de dir que moriria de tal manera, á mans de tos mateixos pares desnaturalistas?

Fa poch veyent que ab tú no podian fer carrera, varen dir:

—Aquesta criatura 'ns compromet.

Y sense més contemplacions van tancar-te á la caixa de viu en viu. En vá cridavas y protestavas y patalejavas: las parets de la caixa ofegavan la teva veu... no se 't sentia. Tos mateixos pares quan te tingueren cloca s' assegueren damunt del ataut, fenllo servir de banch... Hi ha qui suposa que varen ferho pera tenir-te aixís més ben assegurada: hi ha també qui afirma que no, que 'l seu intent no era altre, que arribar ab més comoditat á la taula del pressupost, á las horas d' apat.

Y aixís van menjant fa alguns mesos, sent molt natural que després de tants anys de dejuni no pensin ab res més que ab la teca.

¡Política conservadora, tú serás venjada!

Deixals engreixar, deixals arrodonir, deixals tornar ben macissos, que 'l dia no molt llunyá que s' fassan massa pesants ó massa pesats, á l' hora menos pensada, ab lo seu pés mateix esbotzaran la tapa de la caixa y vindrán llavoras á ferte companyia.

BALL D' ANY.

om al cementiri de Barcelona. Al Vell: al Nou no tindria mérit qu' estessin adelantats.

Es la nit del dia dels Difunts. Acaban de tocar... aixó ni cal dirho—acaban de tocar las dotze.

En la plassa més extensa del camp de la quietut s' agita una inmensa generació de cadávres d' ambos sexes. Dalt d' un tablado format de caixas velles y coronas deslluídas, s' hi veuhen set ó vuyt morts, ab un os á la má; una cosa com un puntero.

Acostémnos hi y sabrem de qué s' tracta. Cabalment un difunt, que sembla 'l director de la saragata, s' disposa á dirigir á la multitut una especie d' arenga. Escoltémlo.

—Ciudadáns—diu ab una veu que pareix que surti de dins d' un' olla:—avuy es la nostra festa. Avants la diada dels morts transcurría trista y melancólica; pero desde que jo soch aquí, las costums han cambiat. En lo mon dels vius me deyan en Bullanga: en lo mon dels morts he conservat lo meu renem. Lo ball d' any que jo vaig establir á la mèva arribada, es una página de gloria de la historia d' aquest cementiri. No us ho recor lo per vanitat, sino per escalfar lo vostre entussiasme y recomenarvos tanta alegria tanta gresca y tanta sandunga com vareu demostrar l' any passat. Companys de la orquesta ¿estéu á punt? Pues comenséu... ¡y á ballar!

Los morts de dalt del tab'alo s' posan á rascar las sevas costellas ab lo puntero y marcan los primers compassos de un wals.

Inmediatament se forman centas y centas parellas, y al cap de dos minuts tothom balla.

¿No 'ls agradaría sapiguer qui es aquest Bullanga, que sembla ser lo primer ministre?

¡Preguntemho á qualsevol mort dels que forman corro alrededor del ball.

—Diu que gracias á la seva iniciativa aquest cementiri s' ha convertit en uns Camps Elísseos.

—¡Psé! Casi casi. Jo soch aixís: tréurem las distraccions seria matarme altra vegada. Si m' haguessin tirat al mar, ballaria ab las llísseas. ara ballo ab las calaveras. Ja ho deya aquell:

*En este mundo traidor...
ré es mentida y ré es vritat:
todo es según el color...
del lloch hont s' está enterrat.*

—Fins á cert punt té rahó: val més passar lo temps alegrement, qu' estarse dia y nit dintre del armari. Deu estar satisfet vosté de la seva obra...

—¡Uy! Quan veig aquesta animació, penso desseguida ab alló de 'n Becquer:

*¡Dios mío, qué solos
se quedan los muertos!*

¿No li sembla que per estar sols, no 'ns falta companyia? Y encara aixó no es tot. Lo dia en que jo puga realisar los diferents plans que tinch, ¡ay! llavoras, llavoras...—

Un clamoreig que vé de la part més próxima á la porta, interromp lo discurs de 'n Bullanga.

Lo ball se suspén. Totas las calaveras corren cap allí ahont se sent lo barullo y prompte s' averigua que la causa d' aquell traspals es l' arribada d' un pobre soldat, mort per aquí en amunt, durant unas maniobras verificadas ultimament.

En Bullanga s' hi acostá, se 'l mira y exclama ab entonació dramática:

*—¿Qué es esto? ¿un soldado muerto?
¡Pued: el baile continuar...!*

Y per donar l' exemple, agafa la primera calavera que li ve entre mans, y s' posa á giravoltar com una baldufa.

A MARCH.

Tal es la sort reservada als sofisticadors de las ideas y als perturbadors de la politica nacional. A fi de precipitar la seva desaparició, no falta sino que 'l país, per medi del sufragi, 'ls posi las mans sobre las espaldas y apreti una mica fort per enfonzarlos!

P. K.

CARTA-LAMENTACIÓ.

A UN MORT.

Amich del cor benivolgut: Vol'dria que en lo teu niu disfrutessis, com qui diu, d' una perfecta salut. Lo dador es en Baldiri, una especie de company que per fugir de mal any ve a estarse aquí al cementiri. Y aprofitant la ocasió, t' envió aquesta carteta per tenf ab tú una e' toneta de fraternal expansió. Amich, no vull entristirte, pero si vols inquirir si vas fer bé de morir... casi no sabré qué dirte. Los meus duptes son tan forts, que ja 'm sembla que te 'n rius! no sé si 'ls morts son los vius ó bé si 'ls vius son los morts. Lo mon, noy, no avansa gens: tant en homes com en donas, n' hi ha de dolentas y bonas y de bons y de dolents. La vida, per lo que veig, es una continua guassa, y 'l que s' hi capfica massa arriba a agafar mareig. Quants anys fa que jeus aquí? vintidós? Pues en total, lo mon casi bé está igual que 'l dia que 't vas morir. Los mateixos precipicis, las mateixas inquietuts; d' aquí a aquí trobas virtuts, d' aquí a aquí 't topas ab vicis. Luxó prop de la miseria, los grans estobant als xichs, cataclismes, embolichs... en fi, noy, una tragedia. Tot aixó que se sent d'í, trompetejat per la fama, del progrés, tot es camama: no t' ho escoltis, créume a mí. Hi ha adelantos materials, pero aném a las palpentas; las causas son diferentes, los efectes son iguals. Verbi gracia: avants la gent era esclava, y com esclava, lo poder la atropellava y rebia de valent. Ara 'ns hem emancipat, la llibertat tot ho inunda... Y, noy, ¡rebem cada tunda que casi bé fa fredat! Avants la gent se moria per no menjá 'l suficient; ara 'ns mala un aliment que no es més que porqueria. Avants lo gas per poch preu dava un resplandó apagat; ara hi ha electricitat y 's pot dir que no s' hi veu. En fi, avants al mitj del dia t' aixafava una tartana; ara que 'l progrés 'ns mana t' extén qualsevol tranvía. Davant de tal relació, ni que aixó 'l cor te destrossi, digas ¿no has fet un negoci anánten aquí a recó? Créume amich: viure ó no viure, es tot qüestió de capritxo; jo no més lo que desitjo es humor per poguer riure. Per mí la marxa present es bunyol y no té excusa: lo qu' es lo mon que avuy s' usa, no 'l puch pendre seriament. ¿Cóm vols que accepti aquest baf que 'n diuben vida moderna, que aplaudeix al qui governa, que va a estornudá a Calaf, que admet las anunciadoras, que celebra ls desatinos, que funda dos mil cassinos y trescentas Protec:oras? Lo dit: més m' estimo riure y, allunyat d' aquest trashedals, mirar si certs generals logran apendre d' escriure, si varios senyors decents surten ab las bossas plenas d' aquestas Sierras-Morenas que 'n d' uhen ajuntaments, y si 'l vot universal es un remey, ó una bola... ó una truyta a la espanyola, mal fregida y sense sal. Prou, amich: fesme 'l favor de no mostrarte enfadat; tenia necessitat de desfogá 'l mal humor,

y sapiguent lo pacients que son los morts, hi cregut que tú tindrias virtut per escoltá 'ls meus laments. Adeu y no olvidis may aquesta sentència nova: la mort es la sopa boba, la vida es un guirigay.

C. GUMÁ.

PENSAMENTS FUNERARIS.

La vida es un drama per l' istil dels que feyan al antich Odeón: l' obra s' acaba morinthe tothom.

L' heréu es un home que com més content está, més fort y riguros se posa 'l dol.

La vida es una malaltia mortal.

L' epitafi es l' última condecoració que 's coloca a un difunt.

PEP COSTA.

La Mort, mirada baix lo punt de vista de la filosofia práctica, es una eterna ganduleria.

J. CASANOVA V.

¡Trist joch, lo joch de la vida! Tira la mort y diu: «Mato». Pert la familia entristida y 'l clero cobra 'l barato.

P. K.

EPITAFIS POLÍTICHS.

Aquí descansa la barra y las espantosas dents de un re-formista, modelo de polítichs consegüents.

Per tota una eternitat jau dintre de aquest forat polítich de tres dos quartos; ¡que Déu l' haja perdonat! —¿Se deya?

—Crispino Martos.

¿Veus aquesta sepultura qu' encare s' ha d' estrená? Dintre poch la ocupará un partit que no té cura. Per més que viure procura fent lo liberal, delira, y si a cada punt suspira es que veu ab gran do'or, que 'l partit conservador ja casi bé ni respira.

DOLORS MONT.

Sigué de la majoria diputat, qui jau aquí, y al preguntarli un cert dia la mort, si morir volia per costum va dir que sí.

T. T. T.

En aquesta tomba baixa que dol y llástima dona, jau la pobre Barcelona consumida de la caixa.

Aquí reposan los restos del gran submarí Peral, que a despit de las carbassas lo pobret morí ofegat.

J. CASANOVA V.

Jau aquí dins l' éntusiasme del bon poble madrieny: morí de un enfít de peras un dia que perdé 'l seny.

XANIGOTS.

Sigles ha qu' en aquest clot hi ha la Vergonya enterrada. Ploréula, ja que en lo mon es de lo que hi fa més falta.

¿No sabéu per qué ningú s' atura enfront d' eixa llosa? Perque tothom ja sab que la Dignitat hi reposa.

Un carl y un capellá junts aquí van enterrá perque si may ab descaro s' animan y 's volen batre, pujan dirse l' un al atre: —Si me embrutas t' enmascaro.

JOAN VILASSECA.

HUMORADAS.

Era mestre d' estudi y 's deya Fermi Arbós Marti. Quan baixavan lo cadáver pera durlo a l' última morrada, mentres colocavan la caixa sobre 'l cotxe fúnebre preguntá un vehi:

—Ay, ay, ¿de qué ha mort lo pob-e mestre? Un del dol, adonantse de las iniciales que figuravan en la testera de la caixa, respongué: —Miri, allá ho porta escrit. —En efecte: las iniciales del difunt, ho deyan clar: Fermi Arbós Marti: F. A. M. Fam!

M. GARDÓ FERRER.

Seguint carrers y detenintse a mirar los aparadors de las botigas d' objectes funeraris, anava un matrimoni, distretament entretingut.

—¿Quina corona t' agrada més, titona?—pregunta 'l marit.

Y ella respón: —Aquella que diu: «A mi esposo», ¡Y qu' es elegant! Cregas que si sabia que havia de conservarse la compraria ab molt gust.

CANDOR SALOMÉ.

Pèl camí del Cementiri:

LA GENT: —¡Pobre senyor! Aixó que dú embolicat déu ser una corona per la seva muller.

LO SENYOR: (ab intim regosi): —¡Quan arribi al Poble Nou, encare será calentó!

En lo Campo santo, entre marit y molla:

—¿Veus, Antonieta? Aquí hi ha 'l ninxo de la primera; després anirém al de la segona.

—¡Ay, Déu las tinga al Cel!

T. T. T.

Deya un melje:

—Aixó que dihen de que 'ls morts surten, no s' ho creguin. Es impossible que tal cosa succeheixi.

UN OYENT: —Tè rahó: avuy es completament impossible. Avuy qui s' arriba a morir ja está ben llest. ¡Ha tet uns progressos tan grans la medicina!...

Un foraster que 's troba al Passeig de Colón, se dirigeix a un treballador y li pregunta:

—¿Sabria dirme quin es lo camí més dret per anar al cementiri?

—Prou. Vaji a qualsevol polissón, díguili qu' es partidari de las vuit horas y qu' está fent una manifestació... De la primera garrotada que li venta, ja 'l tira per terra espalernegant...

—Pero no es aixó lo que desitjo saber, sino quin es lo camí del cementiri...

—A n' aixó aném. Si la garrotada del polissón l' arplega de plé a plé, demá mateix li portaran al Cementiri. Y encare li diré més: li portaran ab cotxe.

Parat davant del ninxo ahont jau un concejal, veyent l' inscripció R. I. P. diu un: —Aixó está errat. No hauria de dir R. I. P., que hauria de dir R. A. P.

P. DEL O.

EPIGRAMÁTICH FÚNEBRE.

—En aquesta tomba freda, hi ha enterrat l' avi Xumetra, que no sabent ni una lletra va guanyar molta moneda. Del seu temps cap vellet queda que sa gran trassa no alabi —¡Aquest sí que va ser sabí!

—Aquí descansa un gran poeta que va escriure molts obras, pero may tingué de sobras ni tan sols una pesseta. Fent vida de anacoreta, morí jove, tal com conto. —¡Aquest sí que va ser tonto!

A. ROSELL.

LO DIA DELS MORTS AL PARCH.

HUMORADA

EGONS noticias que tinch per fidedignas, lo meu amich Pau Calvell, regidor encarregat del Parch, tot just apunti 'l próxim dia dels Morts, iebra un recado urgent, que l' obligará a deixar los llansols a tota pressa, pera anarse'n volant a aquell siti de recreo y esbarjo, propiedad de todos los barceloneses.

—Pero, Pau—li dirán a casa seva —¿que hi ha alguna novedat?

—No 'm diguéu res... no m' entretinguéu... Me 'n vaig corrents... Abur.

—Pero, díngans a lo menos qu' es lo que passa.

—Poca cosa... Passa que al Parch acaba d' estallar una revolució.

Y deixant a sa familia ab lo sobressalt consegüent, en Pau Calvell, ans que tot gelós cumplidor de sos debers, se 'n anirá ab quatre gambadas al siti de la ocurrencia.

Per lo que toca a la revolució del Parch, haurá ocorregut lo següent:

Tots los animals que allí s' albergan, de pèl, de ploma y

L' OBRERA INCANSABLE. (Dibuix de M. Moliné.)

Va trotant per l' espay á tota la — l' eterna segadora de la vida.

de escata moguts per un mateix desitj y d' acort en un mateix pensament, a una hora dada fugiran de la cleda que 'ls rodeja, de la gabia que 'ls tanca ó de l' aygua que 'ls empresona.

Los lloros, y guacamayos serán los primers que trenclarán a cops de bech los vidres de las estufas, y emprent lo vol per tot lo Parch, donarán lo crit de «Visca la llibertat!»

Los micos de la aucellera romperán ab quatre esbatzegadas los filferros que 'ls retenen y obriran forats en tots los compartiments de aquella dependencia, donant llibertat als aligots, als duchs, als mussols, a las gavinias, als corps, als pavos reals, als faisáns, a las gallinas, als colóms y a las tórtoras, adherintse tots a una y ab gran entusiasme al moviment.

Al mateix temps sortirán de l' aygua 'ls cisnes y 'ls ánechs del estany: los mateixos peixos vermells y blancs fent salts de llissara saltarán a las voras: las anguillas farán dos quartos de lo mateix y fins lo caimán qu' está tan ensopeit, se treurá la son de la esquena, y tot fent lo taujá, seguirá com puga als sublevats.

De bonas a primeras aquests invadirán las platabandas y macissos de verdura fent per tot una gran destrossa. Los micos s' enflaran com uns dimonis fins a la cima dels eucaliptus més alts, tirant desde aquellas alturas una verdadera pluja de branquillóns. Seguint aquest exemple, qui no tinga condicions per enfilarse arrencará de terra lo que millor li sembli, qui no puga una mata, un brot; qui no puga un brot una floreta.

Y reunintse y concentrantse, com un gran exercit, precedits sempre dels lloros: que per possehir lo dó de la paraula, s' apoderaran de la direcció del moviment; arribaran plegats a la plasseta que s' extén davant de la fatxada del Museo Martorell, com si tractessin de constituhiri la junta revolucionaria.

En aquell instant crítich es quan se presentarà en Pau Calvell acompanyat de tota la forsa de guardiáns y peóns de las brigadas del Parch.

—¿Qué es aixó?—preguntará en Pau, dominant ab un cop d' ull a la abigarrada multitud.—¿Que ha de durar molt rato aquesta broma?

Un lloro pendrà la paraula, pronunciant lo següent discurs:

—«Senyor regidor encarregat del Parch: ¿No es avuy per ventura, 'l dia dels Morts? ¿No van vostés en semblant diada als cementiris, a tributar un recort piadós als pobres difunts? ¿No 'ls hi portan coronas y flors? Donchs nosaltres hem acordar fer lo mateix. Lo cementiri dels animals del Parch, lo nostre cementiri es lo Museo Martorell. (Aquí 'ls micos aplaudiran ab las quatre mans que tenen disponibles). Aquí dintre están los cossos de nostres predecesors, perfectament dissecats: aquí dintre anirém a parar nosaltres dintre de poch, porque en aquest Parch la vida es curta... ¿Cóm vol vosté, senyor regidor, que no honrém als animals que foren, si demá tots nosaltres necessitarém que 'ls que vingan darrera nostre 'ns honrin?... La nostra vida está en mans de qualsevol guardiá que 's descuidi de omplirnos la menjadora ó de mudarnos l' aygua... de qualsevol pillet que 'ns tiri una molla de pa ab mistos... de qualsevol regidor que intenti trasladarnos a Coll-blanch d' amagatotis... ó de qualsevol altre que tinga desitj de fer un arrós ab anguilla... y pollastres...»

—¡Prou!—cridarà en Pau Calvell.—jo que no tinch cap ceva que 'm cogui al ull, no permeto que s' ofenga a cap dels meus companys de consistori ab alusions malignas. ¿Heu manifestat que voliau entrar al Museo, panteón de tots los animals del Parch? ¿No hi ha inconvenient! Guardias: obriu las portas de bat a bat.

La multitud s' engolirá per ellas com una riubada, mentres un oragután de cor sensible, donará en nom dels sublevats una estreta abrassada al simpátich regidor encarregat de la bona marxa del Parch y dels jardins de la Ciutadela.

P. DEL O.

LO FOSSER.

I.

Un altre qu' espera son lliet eternal,
¡Món cèvech! ¡ma pala! lluhíu vostres temps,
y en tant que 'ls versículs se 'n pujan cap dalt
vosaltres en terra claveuos ensemps.

Claveuos ben fondos que 'l mort era rich
y vol en la terra quedarse més temps;
¡ben fondos, més fondos, encare un bon xich!...
¡Cóm trinca la pala! ¡y 'l cèvech com llú!

¡Ah hù!

Jo soch lo rey, soch lo rey del fossá.
Tra-la-la.

Soch lo rey del fossá.

II.

Difunt ignocent jo 't saludo y 'm plau
mirar en ta caixa tant d' or y sarrell;
si bona arribada t' ha fet mon palau
més ha d' agradarte lo viure dins d' ell.

La terra mateixa que al pobre albergá
demá al gran monarca farà de mantell;
cuch blanch menja al pobre, cuch blanch ell tindrà...
Gens més ni gens menos tindrás tampoch tú.

¡Ah hù!

Jo soch lo rey, soch lo rey del fossá.
Tra-la-la.

Soch lo rey del fossá.

III.

Reposa y a l' hora ben cert sentirás
ta humana figura servirte d' afront,
y quan lo sol falti, del solch t' alzarás
y en pàlida flama partint no sé abont,
com fulla perduda que vola ab esglay,
aixís en la sombra buscant un nou mon
de nit t' he de veure flutant en l' espay...
Y aixó... fins que cendra no quedi de tú.

¡Ah hù!
Jo soch lo rey, soch lo rey del fossá.

Tra-la-la.

Soch lo rey del fossá.

IV.

La fossa t' espera; saludala y jeu;
la terra a la terra torném de bon grat
Si abaix no ha deixada cap marca ton péu,
ab eix cop de cèvech ja tot s' ha acabat.

Jo no: mentres dreta se tinga una créu,
ó un sol alé d' ayre respiri un non-nat,
encare la Terra dirá en alta veu:
¡Fosser ara y sempre! ¡jo só qui está en tú!

¡Ah hù!

Jo soch lo rey, soch lo rey del fossá.

Tra-la-la.

Soch lo rey del fossá.

APELES MESTRES.

NCARE que tenim ja 'ls treballs molt adelantats, pera la publicació del ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA, 'ns creyém en lo deber de invitar a tots los colaboradors del present periódich. Fins al 12 de novembre, rebrem ab gust lo que se serveixin enviarnos.

Preferirém lo polítich, social ó de trascendencia, a lo merament literari; lo curt a lo llarch, lo salat a lo dolc y lo picant a lo insuls. Y gracias anticipadas.

Ecos del Sinodo:

Cosas entre altres que van ser tractadas en sessió secreta:

Tarifas parroquials: causas que poden influhir en la gran baixa que han tingut de molt temps ensá 'ls rendiments de la butlla de la Santa Crusada, y moltras altres pel mateix istil, totas las quals tenen trinch com las monedas.

En públich:

Moltras antifonas, molts cants solemnes, moltras oracions, molta benedicció.

¡Quina diferencia entre lo que 's veu y lo que no 's veul...

També va acordarse constituhiri un sindicat al objecte de sortir a la defensa dels capelláns sempre que sigan atacats per la premsa, perseguint als periódichs que tal fassan.

Com que la lley de Déu imposa la paciencia considerable, com que la lley de las primeras virtuts cristianas, no sé com podrá conciliarse aquest atany perseguidor, ab lo deber cristiá de rebre las injurias y aguantarse.

En cambi no s' ha parlat de constituhiri cap tribunal especial pera castigar severament als capelláns que per faltar a sos debers se fan acreedores a las censuras de la premsa.

Del estat del Papa van ocuparse'n en lo mateix sentit qu' en lo saragatero Congrès de Zaragoza.

En un telégrama que varen dirigirli 's protesta «contra la indigna usurpació del poder temporal» y 's fan vots per «sa prompta y completa llibertat é independencia, indignament coartadas y escarntidas.»

Es a dir: alló de sempre: lo Papa no té llibertat: lo Papa está prés.

Sols que poden enviarseli telégramas insultants contra 'ls seus escarcellers, y 'ls seus escarcellers son tan tontos que 'ls hi passen.

Y proba que 'ls hi passen, que 'l Papa 'ls contesta.

¿S' ha vist may una proba més convincent? Desenganyinse: més aviat es atrapat un capellá que un coix.

Al disoldres lo Sinodo, en la Catedral van efectuarse varias aclamacions, una de las quals está concebuda en los termes següents, segons la ressenya dels cronistas Gatell y Bricollé:

«A nuestro Rey Alfonso, Reina Marfa Cristina, Real familia y príncipes cristianos concede Dios omnipotente y misericordioso paz y salud, y haga que el Rey llegue a la mayor edad y pueda regir y gobernar a su pueblo según las leyes de la Iglesia católica y de la verdadera justicia.»

«Respondieron todos los asistentes:

«Hágase, hágase.»

—¿Y vosté també, Mossén Quico, vosté qu' es tant carli que va fer tota la passada campanya, va respondre: «hágase?»

—No: jo no vaig respondre res.

—Llavors la ressenya, al assegurar que tots van respondre, consigna una gófia.

—No, senyor: la ressenya está bé. Diu la ressenya que van respondre tots los assistents, y jo en la passada guerra no era assistent: era cabecilla.

Los assistents al Sinodo foren 356, segons los datos oficiales.

Al despedirse en lo seminari, ab un *piscolavis*, van assistirhi 426.

Ja se sab: en los moments solemnes, quan es cuestión de defender a la religió *ab las dents*, lo clero que milita a las ordres de D: Jaume 's multiplica.

Cassat al vol:

—¿Ahónt vas, Eloy?—pregunta un emblanquinador del Pla de la Boqueria a un camalich.

—Mira, aquí: al Sinodoro.

—¿A la catedral?

—¿Y donchs? A la catedral del carrer de la Lleona.

En Moret, *jaleant* als saragossáns, ab un discurs dels seus:

«Muchos políticos van al gobierno por casualidad, sin entender en nada de lo que llevan entre manos.»

Jo no sé pas si al dí' aixó

's tocava, com dihent:

—Jo 'n soch un de aquests polítichs:

mireume, ¿no 'm coneixeu?

Se ha queixat en Sagasta a n' en Castelar de que en alguns districtes se presentin candidats possibilistas treballant contra 'ls candidats liberals.

Ab la mateixa rahó podria queixarse en Castelar contra en Sagasta, de qu' en alguns districtes se presentin candidats liberals treballant en contra dels possibilistas.

Si desde un principi s' hagués establert sobre sólidas bases la *inteligencia* electoral, ara 'ns entendriam.

No s' ha fet aixís per desgracia, y ara es molt fácil que tot s' ho emporti la trampa.

La trampa conservadora.

L' altre dia deya en Cánovas:

—¡La Junta general del Cens!... ¡Psé! La Junta general del Cens es un *bolado* pròxim a disoldres en las ayguas de la indiferencia pública.

¡Ah si la Junta del Cens volia!

Prompte veuriam si aquest bolado se li atraganta a algú.

Perque vaja: la lley es terminant.

Y la lley reconeix las facultats de la Junta general del Cens de una manera clara. Suposém que 'l govern se nega a cumplir los seus acorts, porque 'ls acorts de la Junta del Cens li fan nosa.

Llavors vé 'l cas de que las Corts decideixin lo conflicte, y las Corts actuals, no disolltas encare, en un obrir y tancar d' ulls tirarian al govern conservador per portas.

Pero, sent lo govern qui ha de convocar las Corts, no será ell may tant tonto que las convoqui porque li dongan un disgust.

Llavors ¿qui ha de resoldre 'l conflicte?

Lo poder moderador, la Corona.

Diga la Corona qui val més: las lleys del país ó las conveniencias de una camarilla política.

Plantejada la cuestión en aquest terreno, lo país no podria menos de concedir a la mateixa tota la seva atenció, posantse resoltament al costat de la Junta general del Cens.

Llavors veuriam si aqueixa Junta del Cens es un bolado ó un cartutxo de dinamita.

Los socialistas de Madrid que s' han posat a las ordres de 'n Cánovas celebrant *meetings* que 'l govern costea, han adoptat lo titol de *Unión obrera*.

Vels'hi aquí uns manos que embossantse ab un titol simpátich, amagan los seus propòsits:

¡Pero qué dimontri han de unir ells res!... *Desunir* si poden.

Ha tornat a obrirse l' antich Cafè de las Delicias, completament restaurat ab molta elegancia. Son dueny actual, D Joseph Camps, tant en l' instalació, com en lo servey del cafè y restaurant, se veu que no hi ha plangut res, a fi de restituhiri l' animació a un dels establiments un temps més acreditats y concurreguts de Barcelona.

CARTAS DE FORA —Al rector de Cervelló sembla que 'l Sinodo se li ha pujat al cap. No ha tingut temps de arribar al poble, que ab quatre gambadas s' ha enfilat al cubell místich, espetant un sermó furios contra la llibertat, contra la República, contra 'ls joves que van darrera de las noyas y contra 'ls homes que tenen donas *enmatlladas*. ¿Eh? ¿Qué tal?—Ara tothom a Cervelló está esperant veure la conducta que seguirá lo mateix ensotanat ab la seva majordona, que no sent la propia, per forsa ha de ser *enmatllada*.

Un individu del cos de carabiners se presentá al jutjat de Villafranca manifestant que volia casarse civilment, lo qual no ha sigut possible. ¿Per qué? ¿Es que un individu afiliat a un cos armat no disfruta de la llibertat de conciencia que la Constitució reconeix a tots los espanyols? Qui més treballa per evitar lo casament sigué 'l capellá del regiment de caballeria de Mallorca, qu' en veritat en aquesta cuestión vá ficarse en llibres de *caballeria*.

Al tornar del Sinodo, vá morir lo rector de aquella vila, víctima, segons se conta allí, de haver menjat arrós ab musclos. Lo cert es que se 'n aná al altre barri ab una rapides espantosa, sent considerat per aquest motiu com un cas sospitos, lo qual doná lloch a que fumiguessin la rectoria.

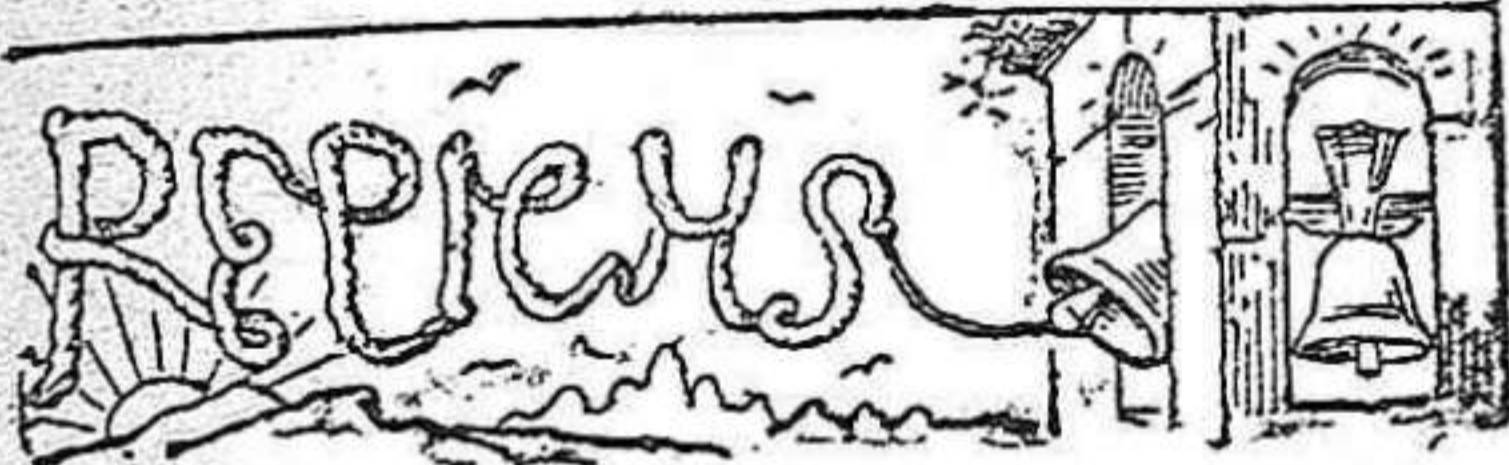
ria cremessin la roba y trasladessin lo cadavre al cementiri ab lo carro de las escombrarias. Foren molts los vilafraquins que se 'ls posà la pell de gallina, y no eran pochos los que deyan:—¡A veure si 'l ditzós Sínodo 'ns portará 'l cólera á la vilal!

LOS MORTS!

SONET.

Pléns de venjansa per lo negre olvit en que los vius los tenen enterrats, de la fossa, los morts, enverinats surten, y van pèl mon á mitja nit. Més d' un cop, tremolós, jo 'ls he sentit caminar de puntetas pèls terrats: quan passan ells, los vius, espatarrats, senten se 'ls gela 'l cor dintre del pit. Lladran los gossos pahorosament. ploran los nins sense sabé 'l perquè, y á l' oliva xiular tétrica 's sent. S' espessan més las sombras de la nit, s' apaga 'l llum eléctric del carré, y tremola la vella dins son llit.

E. VILARET.

cos de Calaf: L' héroe de Sagunto al fi ha lo-grat lo que volia: jugar uns quants dias á soldats. Diuhen que 'l govern, que no pot negarli res, li ha proporcionat to-tas las facilitats imaginables, á fi de te-nir-lo content y allunyat de Madrid. Sobre tot aixó: lluny, ben lluny, que no destorbi

Considera en Cánovas que val més que l' héroe s' entretinga fent maniobras militars, que sorpresas ministerials.

Las personas intelijents alaban en gran manera la marcialitat y 'l garbo característichs del soldat espanyol. Pero ¿y de las maniobras que 'n diuhen? Respekte de aquest punt se felicitan de que no haja vingut cap comissionat extranger á presenciárlas. Un amich méu proposa una reforma al diccionari. Fins ara de qualsevol cosa ruidosa y desordenada se 'n deya: «Sembla un mercat de Calaf.» Lo méu amich preten que aquesta frasse hauria de substituirse per la de: «Sembla un simulacro de Calaf.»

Lo general en jefe va caure de caball, sense que afor-tunadament rebés dany de consideració. Pero va caure. ¿Ho entenen bé? ¡Va caure!!

Un oficial catalá que havia fet tota la guerra civil pas-sada y qu' está enterat molt bé de certs incidents en ella ocorreguts, prenia part durant las últimas maniobras en la defensa de la Fortesa, y exclamava: —Vaja, que si de mi dependis, y atancatme qui m' ataca, jo no 'm rendiria fins que vejes corre proyectils de aquells rodons y plans y de color groch, que tan gran efecte van produhir al Hostal de la corda y al Zanjón.

«Las maniobras que fan los extrangers, generalment las efectúan no tant per instruir al soldat, que ja está allá prou instruit, com per movilisar las reservas. »Y com que aquí no tenim reservas... sobran las ma-niobras.» Tal es l' argument que fan alguns periódichs de opo-sició. Pero al afirmar que no tenim reservas, no están en lo just.

Cada any quan se fa la quinta se fan reservas en gran: y á més, gobernant en Cánovas tenim reservas .. mentals.

Telegrafiava un corresponsal describint lo simulacro: «La muchedumbre es tan grande, que todo lo invade, en alguna ocasión con verdadero riesgo. Son muchos los curas que se ven entre los curiosos.» ¡Qué n' hi ha de capellans á Espanya que 'ls agrada més l' olor de la pólvora que l' olor d' encéns!

Asseguran que 'l govern está resolt á concedir la pre-sidencia del Senat, al héroe de Sagunto y de Calaf. ¡Ay pobres senadors, ja 'us planyo! Perque 'l coneix bé y sé que 'l dia menos pensat es molt capás de fervos celebrar maniobras dintre del saló de sessions.

—Bé, Oriol, ¿qué tal te va anar lo negoci de parassols y de parayguas? —Noy, molt magre. Mentres vaig ser á Calaf no va

ploure cap dia, y en quant al sol, tothom lo buscava. Si arribo á saberho, en lloch de parayguas y parassols, car-rego de braserets y burros per escalfar llits.

No hem pogut proporcionarnos nota dels malalts que desde Calaf van ser trasladats á Lleyda y Barcelona; pero 'ns consta que sigueren en gran número.

De caygudas també se 'n registraren algunas, ab frac-tura d' ossos.

De morts, un, l' últim dia. Un pobre soldat de Gui-púzcoa rebé á la nuca una ferida produhida per un tap de suro, al sortir del fusell.

En Cánovas está molt entussiasmat y diu que cada any se 'n han de fer de maniobras.

Está molt bé. A veure l' any próxim qui será que li toqui rebre 'l taponasso.

Després del simulacro. —Y bé, Geroni, ¿que 't sembla qui l' ha guanyada la batalla de aquest dematí?

En Geroni, qu' es un pagés de Calaf, dona una mirada de tristesa sobre una vinya y diu:

—Qui l' ha guanyada no ho sé pas: qui l' ha perduda sí. ¡Mira sino com m' han deixat aqueixa vinya!

D. Cristino s' ha entregat á n' en Cánovas en cos y ánima.

Fa pochos dias li deya: —«Yo soy el pan, y tú, Antonio, el cuchillo: corta.»

Lo pais, indiferent per complert, á aquesta gresca, los deixa en aquest moment qu' ells sols se fassan la llesca.

Una espatotxada del Brusi apropósit de la verola, qu' esta fent estragos á Madrid.

«Creo que al pais le hubiera sido más conveniente uni-versalizar la vacunación y revacunación, que universa-lizar el sufragio.»

Aquesta frasse demostra una cosa: aixó es: que als conservadors los fa més respecte 'l sufragi universal, que la verola.

¡No 'n veurém pochos per aquests carrers de conserva-dors grabats!

Una notícia interessantíssima que devém á la prempsa dinástica:

«Telegrafian de San Sebastián los següents curiosos datos sobre la salud de la familia real: durante la jornada de la cort en aquella ciutat, la reyna ha aumentat en son pes vuit kilos; la princesa tres; y 'l rey, dos.»

Vuit y tres onze, y dos, tretze.

Vostés dirán: ¿bé, y á nosaltres que 'ns importa? ¿Y per quins cinch sous ha de donar la prempsa monárqui-ca noticias de aquesta naturalesa?

¡Ah, infelissos! La prempsa monárquica 's proposa demostrar lo gran desarrollo que va adquirint la monarquia.

Ja ho veuhen, de principis d' estiu ab ara, tenim aquí á Espanya 43 kilos més d' institucions.

Entre altres festas que preparan los fusionistas de Bar-celona per obsequiar a n' en Sagasta, s' hi conta una gi-ra marítima.

¡Cuidado D. Práxedes! Miri que alguns dels seus amichs de Barcelona 'l vo-len embarcar.

Acaba de ser nombrat director general de la Tabacale-ra 'l Sr. Vida.

Encare que la Companyia tinga Vida, res hi hém de guanyar los fumadors.

La mateixa sort ¡oh sort malehida! ella tindra Vida... ¡nosaltres la mort!

Ab tot y 'l fracàs del primer submarí, reconegut per todas las comisiones oficiales, lo ministre de Marina en-carrega á n' en Peral la construcció de un altre.

Y en Peral diu: que 'l construhirá ab molt gust; pero ab una condició: que ha de ser més gros que 'l primer.

En Peral té rahó: com més gros siga 'l bunyol, més menjar hi haurá.

EPITAFIS CASULÁNS.

A una trapassera, porta la mort á jaure aquí dins: si está bé ab los seus vehíns es perque, com ells, es morta. T. T. T.

La sogra dintre aquest ninxo ara dorm en dolsa pau. ¡Cuydado, no la despertin quan passin pèl seu davant!... J. CASANOVA V.

Aygua regala la llosa hont un taberné reposa...

(Es un cas raro 'l de aquí, puig molt lluny de regalar'a solen ells molt estimarla y ferla pagar per ví.)

A. CARRERAS.

En pau descansa ja aquí lo cadavre del Andréu. —¿En pau? No ho cregas. Magí. ¿Com pot jaure en pau, si á mí no m' ha pagat lo que m deu?

A. CORTINA.

Moltas coronas va fer y may ni una n' hi han portat. ¡Sempre ha de sé 'l sabater lo qui va més mal calsat.

S. UST.

XARADA.

Passant pèl carré del Bruch, Hu-dos, me digué en Damians, que t' ensenyaré un retrato d' en Tres-hu molt natural. Vaig dir-li:—Es un' obra mestra, y 'l xicot, per obsequiarm, me va da un vaset de hu y una ampolla de total.

ORALIZE UGNEDEI.

ANAGRAMA.

Los total de una total tenfan un tot molt gran perque la varen fer tot mentres estava robant total á dintre de un hort.

LLUIS OREILLUT.

Tª ENCA-CLOSCAS.

N. COSTA DURADERA, Memorialista de CALELLA.

Compondre ab aquestas lletras los titols de tres aplaudits dramas cataláns.

R. OJEDA LOPEZ.

GEROGLÍFICH.

Perla
KNDL
Ral
OOO UUU
D
MEDICINA

XANIGOTS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans Cintet Barrera. Un Esquitx, S. Mestre, J. Bach, M. Ta-rros y C., Pau y Mandria, R. Bruna, Baldiri Fulano, Noy Gran, M. Trillas, A. Palitrocas y J. Palmer y Pagés.—Lo que 'ns envian aque-s-ta setmana no fa per casa. Ciudadans Xanigots, E. Sunyé y S. López, Antonet del Corral, Dos Payos, A. Ferrer, B. Pacu Mir, L. Cortés (a) Lagartijn, A. C. y Barre-tin, Giné (a) Heréu de casa, Burros Tetus y S., Fernandez y T. T. T.: —Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten. Ciudadá A. Llimoner: La primera 'ns agrada més que la segona.— Gestus II: Va bastant bé.—Lloñabots: Va bé, encare que te alguna caygada. J. M. Feliu: Com que la revista de teatros se refereix a al-guns anys enrera, aixó 'ns fa recelar que tot lo que 'ns envia siga co-piat. Fra. J. Vegis: Va bé.—P. P. T.: La poesia modificada, ara está conforme: en lo sonet hi trobem algun repel.—B. Torrents Bolart: L' acceptem ab gust.—J. Carbonell: Lo que 'ns envia es molt fluix.—J. Roger Sebré: Queda acceptat lo que 'ns remet.—Un de Vilanova y Gel-tru: Aprofitarém un parell d' epigramas. Los versos tenen i' estribi-lló posat a la forsa.—F. F. R.: Farém lo possible; pero no podém as-segurarli.

¡¡¡ALERTA!!!

Están molt adelantats los preparatius de L' ALMANACH

LA CAMPANA DE GRACIA

OBRA DE ACTUALITAT

EN JOANET Y EN LLUISET

PARODIA DE

D. JUAN TENORIO

Empescada per SANALL Y SERRA

Edició ilustrada per F. Gomez Soler

Preu: 2 ralets.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

SENTENCIA POPULAR. (Dibuix de APELES MESTRES.)

Tant hi va 'l rey com lo papa, com aquell que no té capa.

